

CONCEPT

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
t.a.v. de heer drs. J. van der Wal
Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

Uw kenmerk:
305888/731408

Behandelend ambtenaar:
drs. J. Visser

Uw brief van:
17 december 2015

Doorkiesnummer:
035-6559512

Ons kenmerk:
B/31404/160114/JV

Bijlagen

Datum:

Verzonden:

Onderwerp: bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek

Geacht college,

In reactie op uw brief als bovengenoemd delen wij u het volgende mede.

Wij onderschrijven de opzet van het bestuurskrachtonderzoek en gaan ervan uit dat nadere verdieping van de vraagstelling aan de orde komt in de begeleidingscommissie, waarin namens de gemeente Wijdmeren burgemeester Smit zal plaatsnemen. Als ambtelijk contactpersoon voor het bestuurskrachtonderzoek fungeert gemeentesecretaris Visser.

Uw brief is besproken in een extra raadscommissievergadering Bestuur & Middelen van 14 januari 2016 en in de raadsvergadering van 21 januari 2016.

Partijen in de gemeenteraad onderschrijven allen dat een bestuurskrachtonderzoek op zichzelf een goede zaak is. Partijen willen benadrukken dat het niet alleen gaat om de combinatie Hilversum, Weesp en Wijdmeren, maar dat ook andere opties in het onderzoek aan de orde moeten kunnen komen. Voorts achten partijen het van belang dat het onderzoek zich richt op de bestuurskracht van de eigen gemeente. Dat er daarnaast een regionale context is, is evident. De gemeenteraad zal een klankbordgroep vormen die periodiek met de burgemeester overlegt over het uit te voeren onderzoek.

Partijen verschillen van mening op de aspecten tempo, planning, vraagstelling en mate van betrokkenheid van de inwoners.

De meerderheid van de gemeenteraad(CDA, VVD, PvdA/GroenLinks, gezamenlijk 12 zetels) ondersteunt, met in acht name van bovenstaande opmerkingen, de opzet van het onderzoek. Door hen zijn de volgende aanvullende vragen geformuleerd:.

1. Wat zijn de kansen en bedreigingen als Wijdmeren de komende jaren(zeg minimaal 10-15 jaar) zelfstandig blijft?
2. Welke kansen en bedreigingen zijn er om de eigen identiteit van onze dorpen te behouden en de ambities van onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties waar te maken?

3. Is het ambtelijk apparaat van de gemeente Wijdmeren sterk genoeg voor de nabije toekomst? Wellicht is het mogelijk de omvang van ons ambtenarencorps te “benchmarken” met gemeenten van een vergelijkbare omvang. Welke nieuwe taken komen op ons af en wat vragen die van onze ambtenaren?
4. Is de financiële positie van Wijdmeren ook op termijn gezond met inachtneming van de relatief lage Algemene Uitkering, de vergrijzing en het te verwachten beroep op de financiële middelen van de Jeugdwet en de WMO? Zijn we ook op termijn in staat om onze dorpskernen financieel en inhoudelijk leefbaar te houden?

Een minderheid van de gemeenteraad (D66, DorpsBelangen De Lokale Partij, gezamenlijk 7 zetels) heeft zijn opvattingen geformuleerd in een tekst die wij als bijlage I bij deze brief integraal hebben toegevoegd.

De portefeuillehouder, burgemeester Smit, heeft in de commissie Bestuur & Middelen aangegeven dat het aandacht verdient, het bij sommige partijen aanwezige onbehagen over de mate van het betrekken van de inwoners een plaats te geven. Naast het proces dat inmiddels wordt doorlopen (dorpsavonden, D100 gesprekken, expertmeetings met ondernemers en zorgpartijen en een jeugddebate), stelt het college dan ook voor een enquête te houden onder de bevolking. Deze enquête kan plaatsvinden nadat de resultaten van het bestuurskrachtonderzoek bekend zijn. Door middel van zo'n enquête kunnen een aantal thema's noch nader worden uitgediept.

Wij menen dat op deze wijze alle aspecten er zijn om tot een keuze te komen met betrekking tot de toekomst van onze gemeente.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Wijdmeren,
de secretaris de burgemeester,

drs. J. Visser

drs. M.E. Smit

Bijlage I

Reactie op brief d.d. 17 december 2015 van GS van Noord-Holland inzake 'Bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek'.

1.

De bestuurskrachtmeting die ons voor ogen staat dient zich uit te spreken over hoe de gemeente zelf functioneert. En dus niet zoals u stelt:

"In de Gooi- & Vechtstreek gaat de bestuurskrachtmeting niet strikt om of en hoe de betreffende gemeente in staat is zelfstandig haar wettelijk taken uit te voeren. Het accent licht op het effect van de samenwerking tussen gemeenten en het beantwoorden van de vraag wat de volgende stap moet zijn in de bestuurlijke herinrichting van de Gooi- & Vechtstreek met het oog op regionaal optreden en maatschappelijk rendement".

Wij willen juist vaststellen hoe de gemeente er zelf voor staat. De meting moet niet de koppeling aan welke gemeente dan ook als uitgangspunt hebben.

2.

Wij willen de regie over de eigen toekomst houden. Wij willen vanuit eigen kracht koers kiezen. GS geven laatstelijk op 23 januari 2015 aan de minister aan dat: *"...Weesp en Wijdmeren fuseren op middellange termijn en kunnen samen een bestuurskrachtige gemeente vormen.."*

Terwijl GS nu vooral focust op Hilversum, Weesp en Wijdmeren. Dat is niet consequent. De bestuurskrachtmeting dient immers tot kwalificatie en vervolgens komt daarna pas de oriëntatie. Van één onderzoek voor de hele regio, met twee trajecten (Hilversum, Weesp en Wijdmeren enerzijds en Huizen met de BEL-gemeenten anderzijds) zoals u stelt kan dus geen sprake zijn.

3.

U schrijft in uw brief:

"We hechten er aan om de resultaten en conclusies van beide onderzoeken in één gemeenschappelijke sessie te kunnen bespreken. Bovendien houdt dit de mogelijkheid open te opteren voor een eventuele fusie per 2019".

Het causale verband met fusie per 2019 zien wij niet en is wat ons betreft ook niet aan de orde. Wij willen de resultaten en conclusies van alle onderzoeken van de gemeenten in onze regio zelf ook in één sessie kunnen bespreken.

4.

Wij achten de voor de bestuurskrachtmeting ingeplande tijd van maximaal 3 maanden te kort omdat een aantal door u niet benoemde onderdelen ook deel dienen uit te maken van de meting. Achtereenvolgens in willekeurige volgorde wat wij missen:

- a. wat voor gemeente wil Wijdmeren zijn?
- b. wat zijn de specifieke kansen van intensievere samenwerking dan wel fusie met Weesp?
- c. waarom en waarvoor zijn andere partners precies nodig?
- d. wat hebben potentiële partners te bieden?
- e. welke gedeelde belangen zijn er met gemeenten in de omgeving?
- f. bij welke gemeenten is er gedragen wil tot samenwerken dan wel fusie?
- g. welke samenwerkingsvormen zijn mogelijk?
- h. welke schaal is passend?

- i. welke voordelen ontstaan bij samenwerken dan wel fuseren (zowel specificatie van kwalitatief als kwantitatief alsmede kwetsbaarheid en kansen)?
- j. welke taakwaarte dient een gemeente aan te moeten kunnen om zelfstandig voort te kunnen bestaan?
- k. hoe wordt de bevolking betrokken voorafgaande aan een definitief besluit tot herindeling ?
- l. welke financiële risico's (actueel en toekomstig) lopen de potentiële fusiepartners?

5.

Wij kunnen ons niet vinden in het tempo dat GS voor ogen staat. Een Arhi-procedure starten is immers geen uitgemaakte zaak. Na de bestuurskrachtmeting willen wij ons heroriënteren op potentiële partners dan is pas duidelijk waar versterking nodig of gewenst is. Wij willen een gedegen inzicht in het functioneren van de gemeente. Voor een goede oriëntatie op de toekomst dienen sterke en zwakke punten als basis voor overleg met partners.

6.

Wij willen dat de bevolking ook nadrukkelijk een rol gaat krijgen in de bestuurskrachtmeting. Wij hebben hiertoe een viertal avonden voor ogen waarin de gemeenschap zich kan uiten over het functioneren van de gemeente. Tot op heden heeft de bevolking zich erg beperkt uit kunnen spreken over wat wenselijk is in de gemeente. De resultaten daarvan zijn echter nog niet beschikbaar. De onderzoekers dienen de genoemde avonden in te plannen, voor te bereiden en garant te staan voor adequate verslaglegging inclusief terugkoppeling aan de bevolking. Een periode van 3 maanden voor het onderzoek, gelet op alle onderdelen die wij als raad ook opgenomen willen zien, is op voorhand veel te kort. Haastige spoed is zelden goed.

7.

De Commissaris van de Koning, de heer Remkes, memoreerde in zijn Nieuwjaarspeech dat er meer geluisterd moet worden naar minderheidsstandpunten. Dit om te voorkomen dat nog meer mensen zich niet vertegenwoordigd voelen in onze democratie. De toekomst van onze gemeente ligt best gevoelig bij een groot deel van de inwoners. Bij de raadsverkiezingen van 2014 was herindeling/fusie totaal geen onderwerp in de partijprogramma's. Sterker nog, alle partijen spraken over zelfstandigheid door samenwerking. Dat blijkt wel het sterkst uit het coalitieakkoord zoals dat in april 2014 gepresenteerd werd:

“Omdat de gemeente te klein is om alle taken goed te kunnen uitvoeren willen wij samenwerken met andere gemeenten. Bovendien willen zij als zelfstandige gemeente blijven voortbestaan. Samenwerking is daarom onontbeerlijk”.

Juist vanuit die basis is het gewenst dat inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties ook een rol krijgen in de bestuurskrachtmeting. Wij zien dat Weesp ook een dergelijke invulling voor ogen staat. Wij omarmen dat Weesper-model. Dit zal u ook aanspreken gelet op uw betoog bij de minister voor de combinatie Weesp en Wijdmeren op middellange termijn.

8.

Een van uw onderzoeksvragen gaat over de samenwerking tussen Hilversum, Wijdmeren en Weesp namelijk of die voldoende bestuurskracht in de uitoefening van intergemeentelijke taken oplevert en bijdraagt aan de bovenlokale en regionale ontwikkeling in de Gooi- & Vechtstreek. Deze vraag is niet aan de orde. De gemeente Wijdmeren participeert, evenals alle regiogemeenten, in de Regio Gooi- & Vechtstreek. Van een exclusieve samenwerking tussen Hilversum, Wijdmeren en Weesp is geen

sprake. Zo is Wijdmeren in de regio, ook vanuit de gemeenteraad zeer actief bezig met de Regionale SamenwerkingsAgenda (RSA), zowel in het fysieke als in het sociale domein.

9.

De betrokkenheid van de raad bij het voorstel zoals verwoord in uw brief is door de tijdsdruk zeer beperkt. De raad ontving uw brief in het kerstreces. Deze speciale periode in het jaar maakte een degelijke behandeling met bijbehorende inspraak gelegenheid voor onze inwoners niet eenvoudig.

Resumerend

De uitgangspunten voor het bestuurskrachtonderzoek (één onderzoek, met twee trajecten ter weten Hilversum, Weesp en Wijdmeren enerzijds en Huizen + de Bel-gemeenten anderzijds) delen wij niet met u.

Gelet op uw adviezen aan de minister in oktober 2014 en februari 2015, waarin u opteert voor een fusie tussen Weesp en Wijdmeren lijkt ons een gelijke aanpak als de gemeente Weesp voorstelt noodzakelijk en gewenst waarbij ook de bevolking betrokken wordt. De bestuurskrachtmeting moet niet de koppeling aan welke gemeente(n) dan ook als uitgangspunt hebben.

De planning van het bestuurskrachtonderzoek achten wij niet realistisch gelet op de extra vragen die wij beantwoord willen zien en gelet op de door ons gewenste participatie vanuit de samenleving.

De onderzoeksvragen van het bestuurskrachtonderzoek.

Voor onderzoeksvraag 1 (Hoe staat het met de bestuurskracht van de gemeente?) hebben wij onder punt 5 hierboven aanvullende onderdelen voor onderzoek benoemd.

Onderzoeksvraag 2 (De kracht van de samenwerking tussen Hilversum, Weesp en Wijdmeren) achten wij niet opportuun gelet op het niet bestaan van deze samenwerking. Wel dient de regionale samenwerking in de breedste zin onderdeel van de meting te zijn.

Onderzoeksvraag 3 (Over de samenwerking tussen Huizen en de Bel-gemeenten) wachten wij af wat de betrokken gemeenten daarvan vinden.

Onderzoeksvraag 4 (Wat moet de volgende stap in de bestuurlijke herinrichting van de Gooi en Vechtstreek zijn?) is wat ons betreft niet aan de orde. Wij willen zelf de regio over onze toekomst houden. Wij willen pas over het vervolg spreken als de resultaten van al de bestuurskrachtonderzoeken in onze regio beschikbaar zijn.

D66, DorpsBelangen en De Lokale Partij.

